

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000206410

Datum
13 april 2023

Samengewerkt met
Ministerie van BZ

Bijlage(n)
2

Aan
Van

Minister van BZK
CZW

nota

Beantwoording vragen aan de regering in voorlopig
verslag grondwetsvoorstel bindend referendum

Aanleiding

De vaste commissie (Eerste Kamer) voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis van de Koning heeft op 28 maart jl. voorlopig verslag uitgebracht over het voorstel van wet van het lid Leijten houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot opnemering van bepalingen inzake het correctief referendum. Enkele vragen zijn gericht aan de regering.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- In te stemmen met verzending van de bijgevoegde brief aan de Eerste Kamer;
- De brief te ondertekenen.

Kern

- De meeste vragen in het voorlopig verslag zijn gericht aan de initiatiefneemster van het wetsvoorstel en zullen door haar worden beantwoord (dat is tot op heden nog niet gebeurd).
- De vragen die aan de regering zijn gesteld, gaan over de ruimte die de wetgever nog heeft om andere referenda te organiseren, de regeling van de uitkomstdrempel, de bekrachtiging van het grondwetsvoorstel, de zorgen van het kabinet over de gemengde verdragen, de appreciatie van de tweede en de derde nota van wijziging (die pas tijdens en na het debat in de Tweede Kamer zijn ingediend) en over de regeling voor de decentrale overheden (en de ruimte die nog aan de wetgever toekomt om hierover regels te stellen). Bij het kopje 'toelichting' hieronder is steeds kort de lijn van beantwoording geschetst.

Toelichting

De lijn van beantwoording is (op hoofdlijnen) als volgt:

- Weerhoudt het wetsvoorstel de regering ervan andersoortige referenda te organiseren? **Antwoord:** referenda op nationaal niveau vergen wetgeving en het kabinet is niet voornemens hiertoe het initiatief te nemen.
- Waarom vindt de regering de hoogte van de uitkomstdrempel van constitutionele orde? **Antwoord:** de hoogte van de drempels is volgens het kabinet cruciaal voor de feitelijke werking van het bindend correctief

referendum en voor een evenwichtige inpassing daarvan in het parlementaire stelsel.

- Gaat de regering het wetsvoorstel bekrachtigen? Antwoord: zoals te doen gebruikelijk bij eerste lezingen van grondwetsvoorstellen zal het wetsvoorstel worden voorgedragen voor bekrachtiging, indien het ook door de Eerste Kamer wordt aangenomen. Daarmee wordt overigens niet vooruit gelopen op een standpunt van de regering in de tweede lezing.
- Zijn de zorgen van het kabinet over de tweede nota van wijziging weggenomen? Antwoord: die zorgen zagen op de kwestie van de referendabiliteit van de goedkeuring van gemengde verdragen. Nu er (onder meer) een amendement is aangenomen dat de goedkeuring van alle verdragen uitsluit van referendabiliteit, zijn de zorgen van het kabinet weggenomen.
- Waarom moeten gemengde verdragen volgens het kabinet worden uitgesloten van referendabiliteit? Antwoord: referenda hebben alleen zin wanneer het aangesproken bestuur volledige beslissingsmacht heeft over de materie die onderwerp is van het referendum en dat is bij gemengde verdragen niet het geval.
- Wat vindt de regering van de derde nota van wijziging? Antwoord: de wijzigingen die daarin zijn opgenomen, zijn later weer teruggedraaid door het aannemen van twee amendementen, dus deze nota van wijziging heeft materieel geen betekenis meer.
- Worden in de uitvoeringswet ook regels opgenomen over referenda op decentraal niveau? Antwoord: volgens het wetsvoorstel is het geheel aan de decentrale overheden zelf om te bepalen of zij bindende referenda mogelijk maken, en zo ja, over welke besluiten en met welke drempels in de voorfase. Er is alleen een rol voor de nationale wetgever weggelegd bij het bepalen van de hoogte van de uitkomstdrempel op decentraal niveau.

Onze referentie
2023-0000206410

Datum
13 april 2023

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam
1	Brief aan Eerste Kamer met antwoorden op vragen voorlopig verslag
2	Voorlopig verslag